

- Geef personeel en leerlingen **duidelijke instructies** over wat te doen bij besmetting (cf. maatregelen voor de schorsing van de lessen)
- Betrek de lokale **preventieadviseur** meteen bij de organisatie van de heropstart.
- Pas dit draaiboek toe op je eigen schoolomgeving op basis van de **lokale risicoanalyse**. Laat je hierbij ondersteunen en adviseren door de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk en het CLB. De risicoanalyse wordt met andere woorden opgemaakt door het schoolbestuur in samenwerking met de interne preventiedienst, de externe preventiedienst en het CLB. Bespreek de risicoanalyse op het bevoegde onderhandelingscomité.
- Hou in de risicoanalyse en bij het nemen van preventiemaatregelen naast de fysieke veiligheid absoluut ook rekening met het **mentale welzijn van personeel en leerlingen** (zie ook thema 2 mensen). Deze periode heeft een onmiskenbare impact op de psychosociale belasting van personeel en leerlingen.
 - Maak daarom afspraken met het CLB. Herhaal de contactgegevens van het CLB (CLB-chat), interne leerlingenbegeleiders en andere aanspreekpunten.
 - Maak afspraken met de afdeling psychosociaal welzijn van de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. Herhaal de contactgegevens van de externe en interne preventiedienst en de interne vertrouwenspersonen.
 - Houd rekening met de lange periode waarin leerlingen en personeel elkaar niet gezien hebben (ook in kader van het naleven social distancing net na de heropstart)
- Voorzie de nodige tijd voor de risicoanalyse en het uitvoeren van de preventiemaatregelen.

Richtlijnen (aanbevelingen)

- **Communiceer** duidelijk en **minimaal 5 werkdagen** voor de heropstart naar personeel, ouders en leerlingen. **De modelbrief komt zo snel mogelijk online.**
- Zorg voor een regelmatig **overleg** (bv. om de 2-3 dagen) met de personeelsafvaardiging/bevoegd onderhandelingscomité om te weten wat er leeft binnen de school.
- Maak duidelijke afspraken met **derden** (catering, schoonmaak, leverancier, ondersteuningsnetwerken,...) en communiceer die schriftelijk.
- Neem maatregelen om **niet-essentiële derden (bezoekers) te weren**. Denk aan alternatieven voor instappertjes in de kleuterschool.
- Voorzie voldoende tijd voor **onthaal** van leerlingen en personeel bij de heropstart.
- Geef personeel en leerlingen **instructies** over:
 - Social distancing
 - Help de leerlingen (en personeel) bij het inschatten van de nodige afstand.
 - Toon via signalisatie op de grond aan hoeveel afstand moet genomen worden.
 - Handhygiëne
 - Hoe?
 - Wanneer?

- Betreden van de school.
- Binnenkomen van de klas (na speeltijd).
- Na toiletbezoek.
- Voor de maaltijd.
- Voor het verlaten van de school.
- Na het hoesten of niezen.
- Na bedienen van machines (praktijklessen).
- Zie bij de jongste kinderen toe op het correct wassen van de handen. Meer info op [Handige Hans](#).
- Voorzie **voldoende materiaal** om handen te wassen.
- Niezen/hoesten/snuiten: pdf bestand [Hoest-, nies- en snuithygiëne \(326 kB\)](#)
- Het dragen van mondmaskers en mondneusbedekking. Zodra er specifieke instructies voor onderwijs zijn, stellen we ze hier ter beschikking.
- Affiches:
 - [Download posters, infofiches en audio van de officiële corona-informatie](#) in de landstalen van België en verschillende andere talen inclusief Vlaamse Gebarentaal.
 - [Download de affiche Hoe kan je een besmetting voorkomen?](#)
- [Vind de meest actuele instructies op de website van Sciensano.](#)
- Zet drinkwaterfonteinjes tijdelijk buiten gebruik en voorzie alternatieven.
- Ouders van leerlingen die ziek worden op school worden meteen gecontacteerd om hen af te halen. De leerlingen met COVID-symptomen worden meteen uit de klas gehaald en in een apart lokaal in quarantaine geplaatst tot de ouders hen opgehaald hebben. Het geïnfecteerde lokaal moet ontsmet worden.
- Vergader **digitaal** met werkgroepen, ouderraad, schoolteam,...
- **Annuleer** niet-essentiële vergaderingen.
- **Sluit waar mogelijk de lift** of beperk het gebruik tot 1 persoon of indien nodig 1 begeleider.

Richtlijnen voor fysieke organisatie

- Minimumafstand tussen persoon in kader van social distancing: 1,5 meter
 - Oppervlakte per persoon $(1.5)^2 \times \pi =$ cirkel van ca. 7m^2
 - Opnemen in lokale risicoanalyse
- Aanbevolen oppervlakte per leerling/leraar in klaslokaal
 - **Minimaal 4m^2**
 - 10 leerlingen = 40m^2 (halvering klasgrootte)
 - 1 leraar = 8m^2
 - Meubilair = 12m^2
 - $= (1.10)^2 \times \pi =$ ca. 4m^2
 - Afstand van ca. 1,10 meter tussen leerlingen en leraar
- **Voorbeeld klaslokaal met oppervlakte 50m^2**

- **Voorbeeld klaslokaal met oppervlakte 60m²**
- Behalve de afstand tussen personen, moet ook met andere parameters rekening gehouden worden.

Aanbevelingen voor klaslokalen en lessen

- Ontdubbelen (max. 10 leerlingen à rato van 4m² per leerling)
- Plaats leerlingen zo veel als mogelijk aan de wand.
- Vaste plaatsen en lokalen per leerling (leraar verandert van klaslokaal, niet de leerlingen)
 - Minder leerlingenstromen
 - Minder onderhoud
- Geen lessen in vaklokalen chemie, fysica of biologie
 - Lessen gaan door in gewone klaslokalen.
 - Kleine groepen toelaten.
 - Experimenten worden aangetoond via filmpjes.
 - Eventuele uitzonderingen voor (zeer) kleine groepen
- Organiseren van lessen in open lucht wordt aanbevolen
 - Verluchting
 - Lessen Lichamelijke Opvoeding
- Pas de activiteiten in de lessen lichamelijke opvoeding aan.
- Voor praktijklokalen tso en bso kunnen de richtlijnen van sectoren gebruikt worden. Zodra de richtlijnen van de werkgroep GEES er zijn, verneem je dat via deze website, Schooldirect en de socialemediakanalen.
- Denk na over aanpassingen van het lessenrooster. Organiseer eventueel kortere lestijden om voldoende tijd te voorzien voor handhygiëne en verplaatsingen.

Ondersteuning in de klassen

- Social distancing handhaven.

Speeltijd

- Voorzie alternerende speeltijden.
- Max. aantal leerlingen op speelplaats op basis van minimumoppervlakte van 4m² per leerling

Lunchpauze

- Voorzie alternerende lunchpauzes.
- Max. aantal leerlingen in refter op basis van minimumoppervlakte van minimaal 4m² per leerling.
- Vermijd eventueel het aanbod warme maaltijden.
- Organiseer eventueel lunchpauzes in de klas (voorzie wel extra onderhoud).
- Bij halve lesdagen kan de lunchpauze geannuleerd worden.

Leraarskamer

- Max. aantal personeelsleden in leraarskamer op basis van minimumoppervlakte van minimaal 4m² per personeelslid
- Geef leraren een vaste plaats

Voor- en naschoolse opvang

- Social distancing handhaven

Studielokaal

- Max. aantal leerlingen in refter op basis van minimumoppervlakte van minimaal 4m² per leerling
- Hou rekening met extra afwezigheden van leerlingen en personeel.

Sanitair

- Werk met alternerende speeltijden.
- Beperk het aantal leerlingen tot het aantal wastafels (of minder indien 1,5 meter afstand niet mogelijk is). Voorzie hiervoor toezicht.
- Voorzie alternatieve (tijdelijke) mogelijkheden voor handhygiëne.
- Gebruik uitsluitend wegwerphanddoekjes.
- Verwijder stoffen handdoeken. Zet handdrogers buiten dienst.

Leerlingstromen

- Beperk de in- en uitgangen in de school.
- Voer éénrichtingsverkeer in.
- Start op de speelplaats en laat de leerlingen klas per klas de school betreden.
- Leerlingen wachten in de gang op een veilige afstand van elkaar en betreden één voor één de ruimte.
- Leerlingen nemen van achter naar voor plaats in de klas en van voor naar achter klas bij het verlaten.
- Geen circulatie mogelijk in klaslokaal.
- Voorzie meer tijd voor verplaatsingen.

Ouderstromen

- Laat (groot)ouders de kinderen aan de poort afzetten en ophalen, beperk hun aanwezigheid verder op school. Ouders verlaten zo vlug mogelijk de school.

Leerlingenvervoer

- Volg de richtlijnen van de openbare vervoersmaatschappijen.
- Voor het buitengewoon onderwijs komt er zo snel mogelijk een apart preventiedraaiboek aan.

Secretariaat/onthaal

- Voorzie plexiglas aan de balie.
- Beperk het bezoek van leerlingen en personeel. Maak hierover afspraken.

Laat (niet-brandwerende) deuren zo veel als mogelijk open staan. Hou hierbij rekening met mogelijk lawaai voor naburige klassen.

Deel de campus in in zones afhankelijk van risico en doelgroep. Pas de instructies (bv. over persoonlijke beschermingsmiddelen) aan per zone via affiches.

Richtlijnen voor sanitair

- Toiletten doorspoelen met deksel gesloten. Informeer de leerling, bv. door affiches op te hangen in het sanitair.
- Droogstaande afvoeren (vloer, sanitair, ...) vermijden. Regelmatig (bv. 3-wekelijks, afhankelijk van de weersomstandigheden) doorspoelen.

Richtlijnen voor de ventilatie

Verhoog de ventilatie (zo veel mogelijk verse lucht)

Mechanische ventilatie

- Schakel het ventilatiesysteem niet volledig uit, ook al is het gebouw niet in gebruik
- Start het ventilatiesysteem (dagregime) vroeger en laat het langer nadraaien (1 – 2 uur)
- Voorzie extra manuele ventilatie via ramen, zeker bij het betreden van een lokaal dat eerder bezet was

Geen mechanische ventilatie

- Voorzie (extra) manuele ventilatie via ramen (gezondheid gaat hierbij voor op thermisch comfort)
- Frequentie? 2 à 3 keer per dag gedurende minimaal 15 minuten

Ventilatiesystemen voor sanitaire ruimtes niet uitschakelen

Mechanische ventilatie

- Schakel het ventilatiesysteem niet uit (24 op 7 laten aan staan)
- Let er op dat de onderdruk van de sanitaire ruimte hoger is dan deze van de andere ruimtes
- Vermijd open ramen in de sanitaire ruimtes (onderdruk behouden)

Geen mechanische ventilatie

- Zet alleen ramen open als dit noodzakelijk is, let hierbij op de luchtstromen die hierdoor ontstaan.

Ventilatiesysteem D (luchtgroep)

Luchtgroep met warmterecuperatie met warmtewiel

- Schakel de warmterecuperatie uit (bv. by-pass activeren)
- Is het niet mogelijk om het warmtewiel uit te schakelen dan moet het reinigen van het warmtewiel mee opgenomen worden in het onderhoudsprogramma, je contacteert hiervoor best de installateur.
- Is het niet duidelijk hoe je de warmterecuperatie kan uitschakelen contacteer je best de installateur.
- Zorg dat het ventilatiesysteem goed onderhouden is, bijv. tijdig vervangen v/d luchtfilters, zodanig dat het ventilatiedebiet optimaal wordt gegarandeerd.
- Opmerking: bij een ventilatiesysteem C (raamroosters) stellen er zich geen bijkomende problemen

Luchtverwarming

Schakel de recirculatie/luchtherneming uit (gezondheid is belangrijker dan energiebesparing)

Richtlijnen voor onderhoud

- Maak een hygiëneplan op. Neem arbeidsmiddelen en materialen op in het hygiëneplan. Registreer deze acties. Besteed hierin bijzondere aandacht aan het onderhoud voor de heropstart.
- Werk zo veel mogelijk met vaste lokalen of plaatsen voor de leerlingen.
- Het inschakelen van leerlingen en personeel bij het onderhoud van hun eigen werkplek kan als tijdelijke maatregel ingevoerd worden als uit de lokale risicoanalyse blijkt dat alternatieven onmogelijk zijn en op voorwaarde dat hierover duidelijke instructies worden gegeven. Om tijdig het nodige onderhoud uit te voeren door het reguliere onderhoudspersoneel, moet eerst de mogelijkheid van uitwijklokalen bekeken worden.
- Regelmatig reinigen (water en zeep) van lokalen. Minimaal na elke lesdag
- Regelmatig reinigen (water en zeep) van meubilair/machines/toestellen
 - Reftertafels: na elke lesdag en na elk gebruik door andere groepen leerlingen
 - Banken/stoelen: na elke lesdag
 - Machines: na elke lesdag en na elk gebruik
 - Specifieke aandacht voor alles wat kan worden aangeraakt met de handen: klinken (laat deuren zo veel mogelijk open staan), schakelaars, kranen, wc-spoelingen, wc-deksels, trapleuningen, sporttoestellen, speelgoed (niet uitwisselen tussen groepen), didactisch materiaal, toetsenborden, tablets, telefoons, ...
- Desinfecteren is enkel nodig bij vermoeden van infecties. Met bleekwater/ethanol (gebruik de correcte verhoudingen!)
- Vermijd gebruik van stofzuigers
- Richtlijnen voor onderhoudspersoneel
 - Gebruik steeds lange handschoenen
 - Wassen van handen voor het aandoen van handschoenen en na het uitrekken van de handschoenen (en onmiddellijk verzorgende crème aanbrengen)
- Dagelijks legen van vuilnisbakken
- Verhoog de onderhoudsfrequentie van het sanitair (minimaal 2 maal per dag).
- Het verhogen van de onderhoudsfrequentie van de gebouwen en lokalen kan er toe leiden dat in bepaalde periodes geprioriteerd (bv sanitair, lokalen met meerdere groepen leerlingen/personeel) wordt.
- Was textiel (gordijnen, speelgoed...) minimaal op 60° en bij voorkeur op 90° graden
- Gebruik bij voorkeur enkel wasbaar speelgoed

Overige richtlijnen

Preventie van legionella

- Consulteer het lokale beheersplan. Zie de website van AZG voor meer info.
- Specifieke richtlijnen voor de heropstart van zwembaden.

EHBO

- Voorzie digitale thermometers die vanop een zo groot mogelijke afstand kunnen werken
- Voorzie voldoende handschoenen en mondmaskers voor de hulpverleners
- Ondersteuningsnetwerken:
 - PBM's worden voorzien door de school voor buitengewoon onderwijs
 - Moeten ondersteuners fysiek aanwezig zijn of kunnen zij op afstand blijven werken?
 - Cfr draaiboek CLB-medewerkers die scholen bezoeken: CLB voorziet materiaal (bv. handgel) voor personeelsleden en maakt afspraken met de scholen. Is bezoek mogelijk? Laat je leerling naar het CLB komen? Vanop afstand werken blijft het advies.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 april 2020 19:37
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: Eerste ervaringen Denemarken na herstart scholen
Bijlagen: image001.png; image002.png; image003.png; image004.png

Ter info

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]@avs.nl>
Datum: 29 april 2020 om 17:07:51 CEST
Aan: [REDACTED]@minocw.nl>, [REDACTED]
 [REDACTED]@minocw.nl>
Onderwerp: Eerste ervaringen Denemarken na herstart scholen

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Natuurlijk krijgen jullie vanuit jullie eigen netwerk ook veel informatie, toch wil ik jullie bijgaand verslag van mijn Deense collega niet onthouden. Een kleine summary van ervaringen en waar zij (nog) tegenaan lopen of wat er nodig is. Wellicht helpt het ons om dingen te voorkomen of te voorzien en onze opstart succesvol te maken evenals de opschaling straks:

..

It is now two weeks since the first schools opened in Denmark, and we have gained some experience regarding what it takes to open the schools. At the same time we will try to further transmit what concerns we have for open the schools further even more.

The Prime Minister provided the information about the school opening for the students in the 0-5 class, ages 6-12 at a press conference approximately 9. days before schools opened on March 15. In the period leading up to the opening, the school leaders and staff spent a lot of time preparing the schools. Organizing extra cleaning, buying extra sinks, rented tents and toilet wagons, measure the classrooms for distance between the students, talking to staff about the opening, trying to get hold on hygiene equipment etc.

The schools receives information from the ministry of children and education, and from The National Board of Health. The municipals, school leaders and the staff primarily seek information from these two departments, about the specific requirements. But it is important to say that it was only about 50-60% of the schools in Denmark that managed to get the schools ready in time. And it is not all of the students in 0-5 grad that started at the same time. In the following days, all schools succeed in opening up.

Because of the requirements from the health department, there has to be 2 meters distance between the students in the classrooms. That means that in an average classroom there can be 12-14 students, witch again means that classes of typical 24 students are divided in two groups in two classrooms, and in some cases classes of 28 are divided in three groups in three classrooms. As you can probably figure out, that means that all of the classrooms at the schools, and most of the staff are in use too provide teaching for only 6/10 of the students. The rest of the staff provides emergency education for the remaining students. Witch again means that unless the

health department requirements changes, it is almost impossible for the schools opening up the schools for the rest of the students. When the weather allows it, a lot of the teaching are done outside and if the schools are require to opening up the schools further, a lot of alternative locations have to be put in to use.

The school leaders, with support from the municipal, in collaboration with the parents has gone through a selection process. In most cases it is the school principal that makes the decision about if the school is ready, and witch students can come to school. It's not a small or easy task.

In summary, three are three factors that is of crucial importance for the opening of schools, namely room capacity, staff resources and hygiene conditions. All three issues must be taken into account in considering whether each school has the capacity for an additional full or partial opening for students in 6-9. grade. In addition, it is appropriate to see if the partial opening of the school increases the number of COVID-19 cases among students, parents and, not least, staff. In the event of disease spread among staff, this will limit opportunities for further reopening. To the extent that the individual school/municipality can see that there is available capacity in all three areas, a school may have the opportunity to open further. The purpose of the physical presence should aspire to continue emergency education, as well as to support the social aspects of the classes.

A possible reopening of the school could be based on:

- Perhaps from the middle of May, 6 and 7 grade meet physically for a minimum of two lessons a week and a maximum of four lessons a week e.g. 1x1.5 hour or 2x1.5 hour, either in a large room, or outdoors so health authorities recommendations are adhered to
- In the following week 8 am and 9 grade meet physically for a minimum of two lessons a week and a maximum of four lessons a week e.g. 1x1.5 hour or 2x1.5 hour, either in a large room, or outdoors so health authorities recommendations are adhered to.
- 9 grade should have the opportunity to gather and make a prober completion of their ten years in school, taking into account the rules of the health authorities, and complete the school process in a social and festive context. This e.g. at a picnic.

The Danish School Leaders Association considers whether we are in favor of a "differentiated voluntary scheme" for the individual schools/municipalities, or whether we prefer to see absolutely central governance in this area. There are pros and cons to both models.

To the extent that the schools/municipalities can handle additional attendance, one could imagine that the individual school/municipality gradually increased the attendance of the pupils according to local considerations. The government has only allocated money for increased cleaning activities. It will be important all the time to point out that the schools are currently spending a lot of money, partly on extra staff resources and temporary cover, and partly on rent and purchase of materials such as hand springs, washbasins, toilet trolleys, tents and more. It should be ensured that schools are kept free of the extra financial burden. Finally, a differentiated reopening will require a clear communication from the central and municipal teams, on the understanding and respect that it may not be everywhere in the same way and at the same pace, and that something may be possible somewhere that is not possible. can be done elsewhere.

Here is some additional concerns from the Danish School leaders to take in to consideration.

- We all need to be flexible for the things to be done along the way.
- Health and absenteeism: A clarification is required regarding whether students/staff should have a medical certificate. Clarification is required on whether students should stay at home if they have relatives sick, or whether they can come to school similar to the staff. More knowledge is needed on how easily/frequently staff can be tested for corona.
- General attention to lack of staff - There was a definite question about whether there will also be a financial pool for extra staffing and other extra costs.
- Questions to SFO, leisure home and club - whether it should be open as usual? More clarity is needed.

- How do we handle transitions from kindergarten to school?
- There is question/attention on responsibility and supervision - questions about the extent to which the School Board should have a supervisory role and if so how...
- Many inquiries from concerned educators
- As a rule, school and parents are comfortable with the authorities announcements and handling. And that work must continue in the area of mutual trust between school and home.
- Concerned about the older students and the academic level. Distance education should be looked at again - now that it must continue over a longer period. There was a desire for higher professionalism/more quality. In addition, questions regarding admission to secondary education
- Attention to students with special needs
- The desire for communication about reopening to be gathered at one specific site. But it is not possible - something concerns the health of other teaching, etc.
- Resource question - extra funding for schools

A recent Danish study shows that:

- The students are under pressure in terms of their social well-being. Almost half say they do not feel happy. Almost everyone (92 percent) misses their friends and peers, and almost as many miss their leisure activities.
- A good 70 percent miss teaching, while 60 percent miss being with teachers. In short, they miss everyday life with friends, leisure activities and schooling.
- A fifth feel lonely. It's not everyone who misses friends and school also feels lonely may be because students have more time with family and feel that they are having fun with family.
- The overall picture of the framework and structure of the teaching is that great responsibility is shown by all parties. A majority of students find that their teachers are aware of both their school work and their well-being, and nearly 80 percent feel that they are part of a teaching community. Of course, attention should be paid to those students who do not make plans or do so with their parents, and to the minority of students who do not think their teachers are making plans. But overall, it is impressive that in such a short time, a relatively clear framework for teaching has been created.
- Regarding the teaching methods, there is a high degree of teacher-directed and teacher-centered teaching with individual assignment. Only about a quarter say working in groups, and approx. half say that there is no or only a low degree of discussion in class through the computer. Also, there are not so many activities where the student has to move away from the computer. It is also noteworthy that the teaching deals only to a small extent with the corona situation.
- Almost 20 percent do not think they are doing well with this kind of teaching or can concentrate adequately, while just over 15 percent find it difficult to keep up. In addition, almost 30 percent think they spend too much time on things other than school. So, in most people's opinion, even if the challenges are good, it is important to note that a sometimes significant minority feel that they cannot master the teaching and do not believe that their own skills are good enough to handle. teaching during the corona crisis.
- A special situation is that the 9th grade students are in. They are approaching graduation and graduation while the schools are closed and they have homeschooling. Complex. A majority have difficulty assessing whether they have learned what they need to, and are concerned about 9th grade exams. But at the same time, they do not panic: a majority believes that it should probably go, and many enjoy being able to work independently.

That was the update for now. Feel free to ask additional questions if you so desire.

Hope you are all safe and well.

Best wishes!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

m. [Redacted]
t. [Redacted]
w. www.avs.nl
a. Herenstraat 35, 3512KB Utrecht

Van: [REDACTED]
Aan: Engelshoven, Ingrid van (MOCW); Slob, Arie (MRVOM)
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: OMT-advies 4 mei en aandachtspunten onderwijs besluitvorming 6 mei
Datum: dinsdag 5 mei 2020 15:01:26
Bijlagen: IMG_6877.JPG
Advies 66e OMT COVID-19 4 mei 2020-132331274513127115.pdf
OCW aandachtspunten tlv besluitvorming 6 mei.docx

Beste Ingrid en Arie,

Vanochtend vroeg hebben we het OMT-advies ontvangen (zie bijgaand, we voegen dit ook bij de stukken van de dagstart van morgen). Het advies wordt morgenavond, als de brief van VWS uitgaat, openbaar. Hieronder de belangrijkste punten uit het advies.

Daarnaast hebben we de aandachtspunten in de besluitvorming van morgen in beeld gebracht voor het onderwijs (ook bijgaand). Deze besluitvorming is zoals jullie weten volop in ontwikkeling en het kan dus goed zijn dat de aandachtspunten morgenochtend weer anders zijn. Het lijkt me goed om in de dagstart ook stil te staan bij de vraag of we woensdag bestuurlijk overleg willen en zo ja, wanneer we dat het beste doen.

Nog een fijne Bevrijdingsdag en met groet,

[REDACTED]

OMT advies 4 mei

Rond 11 mei wordt verwacht dat er minder dan **500 IC-bedden** worden bezet door Covid-19 patiënten. Het advies gaat uit van een strikte naleving van de volgende aanwijzingen:

- 1,5 meter afstand houden
- Hygiënemaatregelen worden in acht genomen
- Thuis blijven bij de geringste klachten

Het OMT heeft een afwegingskader veilig werken voor contactberoepen opgesteld die de basis kunnen vormen voor de protocollen voor deze beroepen. Er zal triage moeten worden uitgevoerd (medewerkers, klanten en huisgenoten mogen geen klachten hebben) en er kan gebruik worden gemaakt van een niet-medisch mondneusmasker.

Vanaf 1 juni moeten er voldoende **testen** zijn om iedereen met klachten te kunnen testen. Er zal gemonitord worden wat de effecten van versoepeling zijn zodat op tijd kan worden ingegrepen. De GGD speelt een belangrijke rol bij bron- en contactopsporing.

Medische **mondneusmaskers** moeten beschikbaar blijven voor gebruik in de zorg. Het gebruik van niet-medische maskers zou kunnen helpen op plekken waar geen 1,5 meter afstand kan worden gehouden. Als de afstand heel klein is kan gebruik van een **face shield** (zie onder) worden overwogen.

Het OMT kan zich vinden in het voorstel om de bezoekregeling **verpleeghuizen** stapsgewijs te versoepelen. De effecten moeten wel worden gemonitord.

In het **OV** worden mondneusmaskers voor reizigers op basis van het wetenschappelijke bewijs aanbevolen noch afgeraden. Werknemers zouden wel niet-medische maskers en/of face shields kunnen gebruiken. Het OMT heeft niet alle OV-vragen kunnen beantwoorden door tijdsgebrek.

Het OMT acht het risico van het versoepelen van de maatregelen voor **non-contactsporten, bibliotheken en sporten/buitenactiviteiten jongeren** beheersbaar.

NB Dit is een voorbeeld van een face shield

Primair onderwijs: mogelijke verdere openstelling na 11 meiSituatie vanaf 11 mei

- Scholen in primair onderwijs gaan op 11 mei weer open, voor 100% van de leerlingen die ongeveer 50% van de tijd fysiek onderwijs krijgen. Daarbij wordt uitgegaan van hele dagen onderwijs.
- Door de sector zijn protocollen opgesteld die verder invulling geven aan deze gefaseerde opening.

Mogelijke versoepeling

- Conform het OMT advies van 21 april zal de ingangsdatum van verdere versoepeling mede afhangen van de nieuwe data van (inter)nationaal onderzoek.
- Versoepeling vanaf 1 juni raden we af. Dat is zeer snel na 11 mei, en in een sector waar ca. 100.000 mensen werken en 6.400 scholen betrokken zijn, kent de implementatie van maatregelen een zekere verwerkingstijd. Zulke snelle wijzigingen verhouden zich daar moeilijk toe.
- Versoepeling per 1 juli raden we ook af: de versoepeling zou dan slechts voor maximaal twee volle schoolweken gelden, in sommige regio's slechts voor één volle week of een aantal dagen.
- Versoepeling zou, indien de adviezen daar ruimte voor bieden, dan het beste kunnen per 15 juni. Dan, iets minder dan een maand na de gedeeltelijke opening van de scholen, hebben we naast de Scandinavische data ook Nederlandse gegevens over hoe de situatie zich ontwikkelt. Op basis daarvan kan een verdere versoepeling beter onderbouwd worden. Voor de regio's die al op 4 juli starten met de zomervakantie is de resterend tijd dan ook nog de moeite waard.
- Met de verdere opening van het primair onderwijs zijn grote maatschappelijke en economische belangen gediend. Het verhoogt de arbeidsproductiviteit van werkende ouders en draagt sterk bij aan de organiseerbaarheid en de financiering van de kinderopvang.
- Duidelijkheid over de besmettelijkheid van kinderen is noodzakelijk voor verdere versoepeling, maar ook voor de manier waarop we zomerscholen kunnen inrichten.

Voortgezet onderwijs: mogelijke verdere openstelling na 1 juni

- Verdere opening van het voortgezet onderwijs is alleen mogelijk als er anders wordt omgegaan met het regime van 1,5 meter afstand. Het RIVM zou moeten adviseren dat die niet meer strikt gehanteerd hoeft te worden.
- Daarnaast is het nodig dat het OV geen belemmering meer is. Het organiseren van touringcars voor 100% bezetting lijkt wel erg omslachtig. VO-leerlingen moeten (in elk geval buiten de 8 kilometer grens) dan weer gewoon gebruik kunnen maken van het OV.
- Als er niks geks gebeurt, gaat het voortgezet onderwijs op 2 juni open. Alle leerlingen gaan dan voor circa 25% naar school.
- Verdere opening vóór de zomer lijkt dan niet opportuun, omdat de tijd wel erg kort is (een week of 5) om nog een grote wijziging door te voeren. Batch 3 (1 juli) zou nog om één week gaan.
- Verdere opening lijkt daarom logisch in batch 4: na de zomervakantie. Het zou mooi zijn als het vo dan weer geheel open kan.
- Duidelijkheid over de besmettelijkheid van kinderen/jongeren is noodzakelijk voor verdere versoepeling, maar ook voor de manier waarop we zomerscholen kunnen inrichten.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 10:51
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]; [REDACTED]
[REDACTED]@minbuza.nl); [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Overzicht COVID-19 maatregelen buurlanden en Scandinavische landen - d.d. 14-05-2020
Bijlagen: Overzicht COVID-19 maatregelen onderwijs en cultuur - buurlanden en Scandinavische landen - d.d. 14-05-2020.docx

Dag [REDACTED] en [REDACTED],

Zie bijgaand, met veel dank aan de betrokken collega's, de update van het overzicht met COVID-19 maatregelen in de buurlanden en Scandinavische landen op het gebied van onderwijs en cultuur. We hebben de informatie dit keer meer schematisch weergegeven. Hopelijk komt dat ten goede aan de overzichtelijkheid.

We horen het graag als hier nog vragen uit voortkomen. Mochten er nog opvallende ontwikkelingen zijn de komende dagen dan zullen we dat via de app doorgeven.

Groet,

[REDACTED]

Overzicht COVID-19 maatregelen onderwijs en cultuur - buurlanden en Scandinavische landen

Stand van zaken: 14-05-2020

Buurlanden

	België/Vlaanderen	Duitsland	Frankrijk	VK
Onderwijs algemeen	<ul style="list-style-type: none"> Gedeeltelijke heropstart vanaf 18/5. Enkel voor zgn. schakeljaren (groepen 3, 4 en 8 van het po en laatstejaars van het vo). Aantal groepen is beperkt omdat men de verplaatsingen en samenscholingen van ouders wil beperken. Voor het HO nieuw wettelijk kader gecreëerd om waar mogelijk studieuverlenging te vermijden. Staat scholen vrij om al dan niet een vorm van examens/toetsen/feedbackgesprekken te organiseren. Zwaartepunt ligt op onderwijs, niet op evaluatie. 	<ul style="list-style-type: none"> Stapsgewijze heropening, te beginnen met examenleerlingen en laatste jaar po. Moment van heropenen en tempo verschilt per deelstaat. Het doel is dat elke leerling voor de zomervakantie gedeeltelijk op school les krijgt. In een aantal deelstaten is het dit schooljaar niet mogelijk om te blijven zitten. Federaal steunpakket van 500 miljoen euro, o.a. voor de aanschaf van een computer/laptop/tablet voor kinderen uit sociaal zwakkere gezinnen. 	<ul style="list-style-type: none"> Stapsgewijze heropening op basis van vrijwilligheid. Sterke link tussen heropening en mate van verspreiding van het virus. Zo starten in het vo de zogenaamde "groene" regio's de eerste twee jaren (6de en 5de) van het vo vanaf 18/5, in de zwaarder getroffen "rode" regio's is dit nog niet het geval. Daarnaast ook sterk afhankelijk van de mogelijkheden van de scholen om aan de veiligheidsvoorwaarden te voldoen. 	<ul style="list-style-type: none"> Op 10 mei presentatie nationale aanpak: Geleidelijke verlichting maatregelen vanaf 13 mei. Gefaseerde heropening basisscholen vanaf 1 juni. Studenten (universiteiten) worden niet genoemd. Toenemende regionale verschillen tussen ENG, SC, WA en NI. Voortdurend: Nationaal steunpakket voor aanschaf laptops en routers. Opvang leerlingen (ouders in cruciale beroepen en kwetsbare milieus).
Kinderopvang	<ul style="list-style-type: none"> 0-2,5 jaar (crèches): vanaf 18 mei is de kinderopvang open en beschikbaar voor alle kinderen, ook voor thuiswerkende ouders. 2,5 - 12 jaar (bso - opvang voornamelijk door leerkrachten op school - geen les): voor kinderen waarvan ouders buitenshuis werken en zelf niet 	<ul style="list-style-type: none"> Opvang voor kinderen van ouders met vitale beroepen, kinderen uit kwetsbare gezinnen en kinderen van alleenstaanden. Alle deelstaten streven ernaar dat elk kind minstens 1 keer naar de kinderopvang kan voor de zomervakantie. Hoe dit gerealiseerd gaat 	<ul style="list-style-type: none"> Op 11 mei open, maximaal 10 per lokaal. Kinderen jonger dan drie mogen geen mondmasker dragen. 	<ul style="list-style-type: none"> Geleidelijke heropening vanaf 13 mei. ENG

	<p>in opvang kunnen voorzien en voor kinderen uit kwetsbare gezinnen. Voor kleuters (groep 1-2) mag school ook kinderen opvangen van thuiswerkende ouders.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opvang door grootouders wordt ten stelligste afgeraden. 	<p>worden, is nog onduidelijk. Elke deelstaat maakt hiervoor eigen plannen en afwegingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beieren wil bv. dat voor Pinksteren weer 50% van de kinderen naar de opvang gaat. • Mecklenburg-Voorpommeren wil vanaf 18 mei alle kinderen die volgend schooljaar naar het po gaan weer naar de opvang laten. 		
<p>PO scholen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 18 mei mogelijkheid om terug te openen (15 mei proefdraaien), beperkt aantal dagen/week en enkel voor de groepen 3, 4 en 8 en voor het buitengewoon lager onderwijs. • In de praktijk zal 20% kleinschaliger openen dan toegelaten. • Max. groepsgrootte 14 • Leerkracht draagt mondkapje, kinderen niet • Afstand bewaren, ook tussen kinderen onderling. • Na 1 week volgt evaluatie en ten vroegste vanaf 29 mei mogelijke uitbreiding, in de eerste plaats voor het kleuteronderwijs (groep 1-2). 	<ul style="list-style-type: none"> • Sinds 4 mei zijn in de meeste deelstaten de lessen voor leerlingen die volgend jaar naar het vo gaan hervat. • Doel is om voor de zomervakantie weer alle leerlingen gedeeltelijk naar school te laten gaan. • De deelstaten zijn verantwoordelijk, waardoor de concrete invulling van dit doel sterk uiteenloopt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor kleuter- en basisonderwijs geleidelijke, deeltijdse heropening vanaf 11 mei, met voorrang voor de zogenaamde "schakeljaren". • Max. groepsgrootte 15 (10 voor kleuters). • Afstand houden, ook tussen leerlingen onderling, en ook tijdens de pauzes. Dit leidt tot vreemde taferelen van kinderen die elk op hun eigen stukje schoolplein spelen of naar elkaar gooien met een denkbeeldige bal... • Mondmaskers verplicht voor leerkrachten, toegestaan voor leerlingen, verboden voor kleuters. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gefaseerde heropening vanaf 1 juni (ENG) • Voorrang voor groep 1, 3 en 8. • De regering kijkt daarbij naar ervaringen in Denemarken en Nederland. • In SC, WA en NI gesloten tot na de zomervakantie.

<p>VO scholen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 18 mei mogelijkheid om terug te openen. Enkel voor de laatste jaars (6de en 7de jaar), max. 2 dagen per week. • Ten vroegste vanaf 29 mei volgen ook het tweede en vierde jaar. • Max. groepsgrootte 14; mondmasker verplicht voor leerlingen en leerkrachten. • Merk op: dit is incl. mbo 	<ul style="list-style-type: none"> • Scholen in het vo zijn in de meeste deelstaten begonnen met het stapsgewijs heropenen. • Eerst gaan examenleerlingen weer naar school, dan leerlingen die volgend schooljaar eindexamens moeten afleggen. • Doel is om voor de zomervakantie weer alle leerlingen gedeeltelijk naar school te laten gaan. • De deelstaten zijn verantwoordelijk, waardoor de concrete invulling van dit doel sterk uiteenloopt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Heropening vanaf 18 mei, maar enkel voor de twee laagste jaren (klas 6 en 5) en enkel in de "groene" regio's, waar het virus minder circuleert. • Eind mei wordt geëvalueerd of dit kan worden uitgebreid naar de hogere jaren. • Mondmaskers verplicht voor leerlingen en leerkrachten. 	<ul style="list-style-type: none"> • VO scholen dienen zich voor te bereiden op een heropening voor de zomervakantie voor examenklassen van 2021. • Exams 2020 (GCSE en A-levels) op grond leraar assessment. • Facultatief (nationaal) herexamen in najaar 2020.
<p>Universiteiten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hogescholen en universiteiten enkel via afstandsonderwijs m.u.v. stages voor de studenten die een bijdrage kunnen leveren aan de zorg. • Nieuw decreet goedgekeurd (15/4) over maatregelen in het HO voor het academiejaar 2019-2020 n.a.v. corona. • Uitgangspunt is dat studietoelating zoveel mogelijk wordt vermeden. Door het decreet kan de student: 1) later afstuderen en toch nog het diploma van het academiejaar 2019-2020 behalen op de oorspronkelijke einddatum; 2) slagen voor een opleidingsonderdeel zonder dat hij/zij zich moet inschrijven voor volgend academiejaar en dus opnieuw studiegeld moet betalen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deelstaten zijn verantwoordelijk. • In sommige deelstaten zijn de universiteiten gesloten, in andere vinden tentamens en practica plaats en zijn de bibliotheken geopend. • In Saarland zijn de hogescholen en universiteiten geopend. Wel moet men zich houden aan de hygiëne- en afstandsregels. • Onderwijs wordt grotendeels online aangeboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Enkel afstandsonderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesloten. Onderwijs wordt on-line aangeboden. • Ook als universiteiten in september nog dicht zijn wordt normaal collegegeld geheven. • <u>Verwachte</u> afname van internationale studenten kan universiteiten 2 miljard pond inkomensverlies geven. • Universiteiten krijgen ter compensatie 100 miljoen pond voor onderzoek. • Topuniversiteiten zullen niet meer dan 5% extra nationale studenten werven, om kleinere universiteiten te sparen.

<p>• Ingangsexamens arts en tandarts 25 en 26 augustus; half juli meer nieuws hierover (relevant voor NL studenten!).</p>	<p>Extra steunmaatregelen voor culturele sector:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodfonds van 200 miljoen euro voor gesubsidieerde sectoren • Cultuurkredieten van 5.000 tot 100.000 euro • Geen terugbetaling tickets of subsidie bij annulering • Meer flexibiliteit bij subsidieaanvragen en taks shelterdossiers • Speciale infolijn • Er is een wetsvoorstel ingediend voor een extra noodfonds voor de culturele sector • Kunstenaars krijgen gemakkelijker toegang tot een vervangingsinkomen en tot de tax shelter. 	<p>Extra steunmaatregelen voor culturele sector:</p> <p>Federaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mogelijk komt er een cultuurfonds van 1 à 2 miljard euro • Geen terugvordering uitbetaalde subsidies • Ombuiging subsidie-programma's • Aanwijzing van mediabedrijven als kritische infrastructuur • Specifieke maatregelen voor de filmindustrie <p>Deelstaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De deelstaten hebben daarnaast aanvullende maatregelen. Sommige ook specifiek voor de culturele sector. Bv Berlijn met een totaal van €600 miljoen. 	<p>Extra steunmaatregelen voor culturele sector:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodfonds van 22 miljoen euro • Mogelijk 5 miljoen extra voor theater • President Macron belooft nog meer hulp: 'de staat zal de meest fragiele kunstenaars beschermen' • Compensatiefonds voor niet geproduceerde films en series • Geen belasting op tickets voor de film- en muzieksector • Geen terugvordering van subsidies • Uitstel van betaling leningen aan bibliotheken en uitgevers • E-mail contactpunt per sector • Adviespunt voor festivals. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanaf 1 juni: kleine overdekte culturele events kunnen doorgaan, met inachtneming regels t.a.v. social distancing. • In de officiële overheidscommunicatie wordt verder niet over heropening culturele instellingen en evenementen gesproken. <p>Extra steunmaatregelen voor culturele sector:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Noodpakket van 160 miljoen pond • Creative Scotland Fonds: 4 miljoen pond • Screen Scotland Fonds: 1,5 miljoen pond • Wales: steun sector vanuit generieke fonds van 500 miljoen pond • Arts Council Northern Ireland: 1 miljoen pond • Theatresupport.info en Lightful: hulp met doorverwijzing naar relevante charities. 	<p>Cultuur algemeen</p>
<p>Musea</p>	<p>Musea (en breder "kunstgebouwen") mogen weer openen als ze een online systeem hebben om bezoekers te laten</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sinds 30 april mogen alle musea weer open. • De omzetting van aanvullende hygiëne maatregelen heeft tijd 	<p>Gesloten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alleen kleine musea mogen vanaf 11 mei open. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gesloten • 10 mei bekendmaking strategie versoepeling van lockdown. 	<p>Musea</p>

	reserveren.	gekost, waardoor de daadwerkelijke opening van de musea in de meeste deelstaten nu pas op gang komt.			<ul style="list-style-type: none"> • The Museum Association: heropening van musea moet prioriteit krijgen.
Massa evenementen (popconcerten, festivals etc.)	Verboden tot ten minste september	<ul style="list-style-type: none"> • Verboden tot September • Oktoberfest afgelast • Hannover Messe afgelast 	<ul style="list-style-type: none"> • Filmfestival Cannes afgelast. • Start Tour de France verplaatst naar 29 aug. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Edinburgh Festival is afgelast. (festival en activiteiten er om heen brengen +/- 1 miljard pond op per jaar) 	<ul style="list-style-type: none"> • The Museum Association: heropening van musea moet prioriteit krijgen.
Theaters, bioscopen	<p>Gesloten</p> <ul style="list-style-type: none"> • mogelijk per 8 juni bioscopen en theaters weer open 	<ul style="list-style-type: none"> • Bioscopen zijn nog gesloten. Deelstaten mogen bepalen onder welke voorwaarden en vanaf wanneer bioscopen weer mogen openen. • In een aantal deelstaten zijn autobioscopen sinds 22 april weer open. • Theaters zijn nog gesloten. Deelstaten mogen bepalen onder welke voorwaarden en vanaf wanneer bioscopen weer mogen openen. 	<p>Gesloten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rond 20 mei nieuwe afweging over bioscopen. • Theaters kunnen geleidelijk weer repeteren, maar openstelling voor publiek wordt later nog bekeken. 	<p>Gesloten</p>	
Bibliotheeken, Galerieën, Boekhandels	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotheeken zijn beperkt open gebleven. Bibliotheeken mogen weer volledig open wanneer ze een online systeem hebben om bezoekers te laten reserveren. • Vanaf 11 mei mogen galerieën en boekhandels weer open. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sinds 20 april mogen commerciële galerieën, bibliotheeken, boekhandels en archieven weer open. • De deelstaten moeten de opening wel goedkeuren. • Ook moeten er plannen overlegd worden hoe voldaan wordt aan de hygiëne- en afstandsmaatregelen. 	<p>Gesloten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliotheeken, galerieën, platenzaken en boekhandels mogen vanaf 11 mei weer open. 	<p>Gesloten</p>	

Scandinavische landen

	Denemarken	Zweden	Finland	Noorwegen (geen EU)
<p>Onderwijs algemeen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vanaf 15 april zijn scholen gefaseerd open gegaan omdat de maatregelen om spreiding in te dammen hebben gewerkt. - Als eerste konden leerlingen in VVE, PO, speciaal onderwijs en de eindexamenleerlingen in het VO weer naar school. - De mbo-scholen zijn vanaf 20 april open voor studenten met minder dan één jaar te gaan tot afstuderen. - Vanaf 18 mei worden VO-scholen en HO-instellingen gedeeltelijk geopend. - Docenten en staf moeten de algemene gezondheidsrichtlijnen volgen op school. Ouders kunnen ervoor kiezen om hun kinderen thuis te houden als er gezinsleden zijn met een hoog risico van besmetting. 	<ul style="list-style-type: none"> - Basisscholen en vve-instellingen zijn open (en nooit gesloten geweest), al zijn veel scholieren en docenten afwezig omdat ze thuis moeten blijven in lijn met de gezondheidsrichtlijnen. - Scholen in VO, beroepsonderwijs, volwassenenonderwijs en HO-instellingen zijn wel gesloten en overgeschakeld op afstandsonderwijs. - Argument is dat daar minder supervisie nodig is en er meer gereisd wordt. - De centrale overheid heeft op 13 maart een 'regulatory framework' vastgesteld voor schoolsluitingen, waardoor uitzonderingen op reguliere regels voor onderwijsaanbod mogelijk zijn; dit kader is geldig van 16 maart 2020 tot 30 juni 2020. - Zweden staat in de gekozen strategie (om in elk geval basisscholen open te houden) momenteel redelijk geïsoleerd in de EU 	<ul style="list-style-type: none"> - De sluiting van scholen en universiteiten liep t/m 13 mei. - Op 29 april heeft de regering aangekondigd dat vanaf 14 mei voorschoolse opvang, primair onderwijs en onderbouw in het VO gecontroleerd open mogen, met aandacht voor de veiligheids- en gezondheidsvoorschriften - De regels voor de bovenbouw VO, het mbo, en ho zijn soepeler geworden na 13 mei waardoor contactonderwijs weer mogelijk is. - overheid adviseert tegelijkertijd nog steeds om afstandsonderwijs te verzorgen tot einde schooljaar. De versoepeling geeft scholen meer mogelijkheden om meer aandacht te geven aan kinderen/studenten die dat nodig hebben. - In het mbo is er geen specifieke start of afsluiting van het schooljaar. Iedere mbo-student heeft een persoonlijk ontwikkelplan 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinds 17 april worden de scholen stap voor stap heropend. - Basisvoorwaarde voor heropening is dat er kan worden voldaan aan de gezondheidsrichtlijnen om de verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. - vanaf 11 mei mogen alle scholen weer open. - Gemeenten hebben de mogelijkheid om van die planning af te wijken.

				<p>waardoor studeren het hele jaar kan plaatsvinden.</p>	
Kinderopvang	Sinds 15 april geopend	Niet gesloten geweest	Sinds 14 mei weer geopend	Tussen 20 en 27 april is de kinderopvang open gegaan.	
PO scholen	Sinds 15 april geleidelijke heropening	Niet gesloten geweest	<ul style="list-style-type: none"> - vanaf 14 mei weer geopend. - het schooljaar eindigt op 30 mei dus en in de praktijk vindt het meeste lesgeven en leren plaats voor 13 mei. 	<ul style="list-style-type: none"> - Sinds 28 april zijn PO-scholen voor klas 1 t/m 4 open en mogen mbo-leerlingen van jaargang 2 en 3 weer naar school. - vanaf 11 mei mogen ook andere leerjaren in het PO weer naar school 	
VO scholen	<ul style="list-style-type: none"> - Vanaf 15 april mogen de eindexamenleerlingen in het VO weer naar school. - Vanaf 18 mei mogen ook leerlingen in het VO gedeeltelijk naar school 	VO-scholen zijn sinds 16 maart gesloten.	<ul style="list-style-type: none"> - vanaf 14 mei weer geopend. - het schooljaar eindigt op 30 mei dus en in de praktijk vindt het meeste lesgeven en leren plaats voor 13 mei. - Contactonderwijs in bovenbouw is weer mogelijk, al is het advies om afstandsonderwijs te geven. 	<ul style="list-style-type: none"> - vanaf 11 mei mogen VO-scholen weer open. 	
Universiteiten	HO-instellingen zijn afgelopen tijd gesloten geweest. Behalve voor studenten in het laatste semester die fysiek aanwezig moeten zijn voor afronden van een 'cruciale' studie zoals in de gezondheidssector. De overige studenten volgen afstandsonderwijs.	HO-instellingen zijn sinds 16 maart gesloten	<ul style="list-style-type: none"> - Vanaf 14 mei zijn regels versoepeld en is contactonderwijs weer mogelijk, al is het advies om afstandsonderwijs te blijven geven. 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

<ul style="list-style-type: none"> • 	<p>Finland heeft binnen de generieke maatregelen mogelijkheden voor de culturele; creatieve en media sectoren: Uitbreiden van de werkloosheidsmaatregelen naar zelfstandigen en zzp-ers, onafhankelijk van de vorm van hun onderneming; Business Finland, extra 150 miljoen euro financiële maatregelen voor SMEs en specifieke maatregelen voor de creatieve industrie en podiumkunsten. Daarnaast is er budget beschikbaar voor onderzoek naar de economische gevolgen en voor het opzetten van nieuwe business plannen.</p>	<p>Vooraf: Zweden kent geen (intelligente) lockdown, scholen, cafes en musea zijn bijvoorbeeld gewoon open. Evenementen/bijeenkomsten tot 50 personen zijn toegestaan. Toch neemt ook Zweden maatregelen om de economie te ondersteunen. Generieke maatregelen (ook toegankelijk voor de CCs): De werkloosheidsverzekering wordt waarschijnlijk tijdelijk versterkt; Bijdrage van werkgevers is voorzien; er is een crisispakket voorgesteld met een leen garantie-programma; Voor de steden en regio's wordt verhoogd met 2,2 miljard euro (ook voor gezondheidszorg).</p> <p>Specifiek voor cultuur 46 miljoen bedoeld voor organisatoren van</p>	<p>Op 8 mei zijn de volgende plannen bekend geworden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fase 2: activiteiten in HO waar personen fysiek aanwezig moeten zijn kunnen vanaf 18 mei weer plaatsvinden. - Fase 3: alle onderzoeksactiviteiten waarbij personen fysiek aanwezig moeten zijn kunnen vanaf 8 juni weer plaatsvinden. - Fase 4: alle HO-activiteiten kunnen vanaf augustus weer plaatsvinden <p>De specifieke maatregelen zijn bedoeld om de generieke maatregelen aan te vullen waar deze te kort schieten. Bijvoorbeeld omdat ze niet kunnen voldoen aan de voorwaarden. Bv De eisen voor cultuursubsidies vanuit de rijksoverheid worden versoepeld, bijvoorbeeld door inschrijftermijnen te verlengen; toch subsidie te verlenen zonder dat het project heeft plaatsgevonden.</p> <p>Graduele opening van publieke ruimtes. In ieder geval tot 11 mei alles nog gesloten (ook theaters en bioscopen).</p>	<p>Cultuur algemeen</p>

		activiteiten die door de crisis niet door konden gaan. Kleine en grote organisaties kunnen aanvragen; De door de rijksoverheid gesubsidieerde instellingen hebben geen toegang tot dit budget maar worden apart gemonitord.	Verder specifiek voor cultuur: <ul style="list-style-type: none"> - Kortlopend noodfonds voor for freelance kunstenaars, 1,5 miljoen euro - bekostigd door de staat (0,6 miljoen) en private fondsen; - Coullance maatregelen wat betreft de rijkssubsidies. 	
Musea		•	From 1 st June onwards museums, theaters (including movie theaters), culture houses, libraries, library vans and archives will be opened gradually. However, safety rules (distance, hygiene etc) will apply.	•
Massa evenementen (popconcerte n, festivals etc.)	Grote evenementen tot 31 augustus verboden.	•	Public events of max 50 persons will be allowed, but bigger events will remain forbidden until 31 st July.	•
Theaters, bioscopen	Filmschemes zijn aangepast door verschuiving budget naar development en online activiteiten.	Rehearsals for theater are allowed as long as restrictions measures are followed (1,5m2 distance etc.).	Zie Musea.	•